

Results. *The process of translation is the original linguistic activity directed on the most complete recreation in other language of maintenance and form of foreign text. As for the translation of scientific and technical literature, the dot-to-dot of linguistic material is most essential here, errors in the transmissions of which are attended with subsequent difficulties in-process with a document or technique. For the recreation of all features of original, a translator must pass not only an idea in separate general lines but also all nuances that especially behave to the translation of technical literature. Translation accuracy, both separate parts of text and all text on the whole, and determines scientific and technical translation quality. For the correct and complete translation of science and technical literature it is foremost necessary correctly to understand and translate the tied-up semantic groups of words, constituents are the idea of the given segment of information. Consequently, at the estimation of translation it is necessary to take into account not only that, all suggestion, indention, is right translated, text on the whole, but also that, as far as the particular solutions found by a translator are exact. Transmission only of general idea, to the general filament of narration can result in a periphrasis and adaptation that in no way falls short of to the translation in strict sense of word.*

Academic novelty. *Intercommunication of translation of scientific and technical literature, observing exactness, strictness and sequence in exposition of the given material with regional and semantic distinctions of translation of the same term in the different countries of the world, is well-proven, and also necessity of the complete understanding by the translator of sense of text translatable by him.*

Practical importance. *Practical meaningfulness of the article consists in efficiency of the use of linguistic and specialized knowledge, terminologies and features of scientific and technical document in the specialized texts translations with the observance of all requirements of scientific and technical translation.*

Key words: *scientific and technical translation, text, equivalence, requirement, scientific style, vocabulary, stylistic line, language, term, specific, adequacy, subject.*

Рекомендовано до публікації д-ром філос. наук, проф. Пантелєвою І.А. Дата надходження рукопису 28.09.2012 р.

УДК 130.2:[111.852+316.733]

Яковенко М.Л., канд. соц. наук, доц., проф.,

Нестеренко Л.М.

Східноукраїнський національний університет ім. Володимира Даля, м. Луганськ, Україна,
e-mail: ML-kf@yandex.ua
Луганська державна академія культури і мистецтв, м. Луганськ, Україна,
e-mail: ludmilann_2009@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНИХ УПОДОБАНЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ

**Yakovenko M.L., Cand. Sci. (Sociol.),
Assoc. prof., prof.
Nesterenko L.N.**

East Ukraine National University after Vladimir Dalh, Lugansk, Ukraine, e-mail: ML-kf@yandex.ua,
Lugansk State Academy of Culture and Arts, Lugansk, Ukraine, e-mail: ludmilann_2009@ukr.net

THE PECULIARITIES OF STUDENTS MUSICAL TASTE FORMING ON THE CONDITIONS OF MASS CULTURE

Мета. *Розглянути музичні вподобання студентів, що формуються в контексті масової культури, виявити ієрархію музичних жанрів, обраних студентами.*

Методика. Розглянуто особливості сучасної масової культури в аспекті музики. Здійснено операціоналізацію понять, за посередництвом яких вивчено характеристики масової музики на прикладах обраних музичних зразків. Проаналізовано результати анкетного опитування щодо музично-жанрових переваг студентів луганських ВНЗ.

Результати. Характеристики та ознаки масової музики є відображенням загальних характеристик масової культури. Серед найважливіших із них є збільшення можливостей доступу до інформації внаслідок змін умов створення, поширення та сприйняття творів музичного мистецтва. Розповсюдженість прикладів масової музики зумовлюється її ознаками, з-поміж яких виокремлюються доступність і простота, стандартизованість і трафаретність, функціонування у формі копій музичних записів. У процесі функціонування масової музики її комерціалізація відносно спрямованості на отримання прибутку приводить до явища «індустрії культури», музичного шоу-бізнесу в Україні, як способу виробництва та поширення продукції масової культури в її музичному «сегменті». Парадоксальність явища успіху у публіки творів масової музики, зразки якої не відповідають критеріям якості та високого художнього рівня, пояснюється слідуванням фольклорним зразкам, зокрема структурі казки.

Наукова новизна. Показано дійсні музичні вподобання студентів, які багато в чому зумовлюються сучасною масовою культурою.

Практична значущість. Практична значущість дослідження полягає у використанні методики аналізу прикладів масової музики в межах різних дисциплін, можливості застосування понять, запропонованих у статті, та отриманих результатів анкетного опитування в процесі викладання таких навчальних курсів, як музична естетика, масова музична культура та ін.

Ключові слова: масова культура, музичні вподобання, масова музика, естрадна пісня, авторський стиль, студенти.

Постановка проблеми. Дослідження музичних уподобань студентів, що формуються в контексті сучасної культури, є актуальним вже тому, що своєчасність вивчення цього феномену певним чином пояснює зміни новітніх соціокультурних форм, які обумовлені розвитком інформаційних технологій, у зв'язку з якими формування музичних уподобань та їх розповсюдженість відбуваються вже в іншому контексті – контексті новітньої культури.

Проблемою є те, що в ситуації інформаційного суспільства відбувається поєднання різних форм і видів музики, їх функціонування в єдиному інформаційному просторі. У цих нових умовах невирішеним залишається те, яким є «статус» масової культури, її домінуючі або периферійні позиції в культурі, в тому числі й музичній. Проте вважаємо можливим деякою мірою виявити це шляхом розгляду характеристик і ознак сучасної культури. Крім того, розгляд реальних музичних уподобань молоді, зокрема студентів, як найбільш активної групи суспільства дозволить наблизитися до вирішення цієї проблеми.

Ступінь розробленості. Незважаючи на значну кількість досліджень музики як складової масової культури (Т. Адорно, В. Стасов, М. Лисенко, П. Сокальський, Ф. Колесса, А. Сохор, М. Гордійчук, С. Грица, І. Ляшенко, Л. Черкашина, В. Конен, І. Пяковський, О. Зінкевич, А. Цукер, В. Романко, Ю. Чекан та ін.), а також естетичних розвідок музичних смаків, уподобань (П. Бурдье, А. Луначарський, Б. Асаф'єв, Л. Коган, О. Семашко, Т. Чередніченко, В. Суханцева, О. Капічіна тощо), є необхідність їх вивчення з точки зору особливостей функціонування музичної культури в інформаційному суспільстві.

Зазначимо, що розподіл культури на масову та елітарну, запропонований Хосе Ортегою-і-Гассетом ще в першій третині минулого сторіччя, здавалося б, уже втратив свою актуальність. Сьогодні в епоху постмодернізму поєднання в єдиному інформаційному просторі різної музики ніби виключає її диференціацію й саме існування цієї проблеми. Проте вивчення масової культури та музики в її контексті завжди буде необхід-

ним унаслідок поширеності цього явища, з причин зміни його ознак, якостей та характеристик. Аналіз останніх допоможе показати й особливості формування музичних уподобань молоді та студентів як найбільш сприйнятливої аудиторії до всього нового, до змін.

Метою статті є вивчення музичних уподобань студентів, що формуються в контексті масової культури в умовах музично-жанрової ієрархії.

Виклад основного матеріалу досліджень. В естетичних і музикознавчих теоріях музичну культуру досліджують з позицій розуміння її як системи, що складається з трьох сфер, або «шарів»: народної, класичної та легкої (або популярної, естрадної, розважальної) музики (А. Сохор, В. Конен). Згідно з цією теорією до напрямків легкої музики належать усі види та жанри легкої музики (наприклад, джаз, рок, реп, шансон та ін.) [1].

Зазначимо, що в рамках нашої статті є необхідність сформулювати поняття, якими ми будемо визначати певні явища. Усі різновиди назв легкої (популярної) музики, що сьогодні доповнюються такими феноменами, як, наприклад, музика супермаркетів, ліфтів і т. ін., ми визначимо умовним поняттям «масова музика». Серед усіх напрямків масової музики в дослідженні буде розглянуто жанр естрадної пісні, що найбільше сприймається масовою аудиторією та репрезентує цей «шар» музичної культури.

Характеризуючи особливості сучасної масової музики, «впізнанність» масово-музичних творів, виокремимо головну, сутнісну ознаку, яка проявляється, на нашу думку, в простоті та доступності музично-образного змісту, відповідно, засобів і прийомів втілення цього змісту. Зразки продукції масової культури, призначені для масового слухача, мають якості простоти та легкості сприйняття, не потребують значних емоційних витрат і почуттів у процесі слухання музики, оскільки являють собою «сурогати почуттів» (Т. Адорно), підробку під мистецтво, проте не саме мистецтво. Ознаками масового мистецтва також є якості видовищності та розважальності [3].

Масову культуру зазвичай порівнюють із елітарною культурою, творами класичного музичного мистецтва. Принципова відмінність полягає в унікальності, індивідуальності, самобутності структури художнього тексту у випадку елітарної культури та, навпаки, в стандартності, трафаретності, повторюваності змісту й форми в прикладах масової культури. Ця якість зразків масової музики – бути схожими, повторюваними за структурою та образним змістом – відбиває її другу особливість. Так, в Америці, в країні процвітаючої масової культури, в минулому столітті був популярним своєрідний посібник («кондуїт», за висловом Т. Адорно), призначений для створення масової музичної продукції, шлягерів, у якому викладалось зведення правил щодо неухильного їх виконання авторами – творцями пісень. У цьому посібнику для композиторів і поетів зазначались розміри пісні, навіть кількість тактів у заспіві, приспіві, вступі та укладенні.

Зазначимо, що за дивовижним збігом два великі сучасні композитори в галузі елітарної культури – американський – Джордж Гершвін – і російський (радянський) – Дмитро Шостакович – у ці ж роки активно займались створенням зразків масової продукції. Так, Д. Гершвін, працюючи плагером, тобто співробітником видавництва з продажу збірок масових пісень, який займався їх рекламою, одночасно створював власні пісеньки, реву, мюзикли, що йшли на Бродвеї. Натомість Д. Шостакович у роки після революції та громадянської війни, працюючи тапером у кінотеатрах Петербургу, озвучував німі кінофільми та включав у свої імпровізації мелодії та ритми вуличних мотивчиків і популярних у ті роки танців – регтайму, фокстроту, танго та ін.

Зрозуміло, що важливою характеристикою масової музики стає технологія створення зразків музичної продукції на основі трафарету, стандарту, матриці, що можна б було визначити поняттям «серійності» – появи великої кількості серій, низки схожих один на одного творів у контексті жанру естрадної пісні.

Наступну (третю) характеристику масової музики, на думку дослідників, становить розповсюдженість, тиражування, множинність копій музичних творів, що відбувається стосовно явищ мистецтва внаслідок споживання публікою копій, а не їх оригіналів. Так, потенційна концертна публіка слухає музичні твори не в концертному, «живому», виконанні, а сприймає у формі музичних записів за посередництвом засобів масової комунікації. Дослідники критикують такий спосіб залучення до музичного мистецтва, в результаті якого немає ефекту «зіткнення» з оригіналом, втрачається та зникає «аура» унікальності твору, немає контакту з публікою, тобто порушується структура сприйняття твору, а значить, і інформація щодо його змісту доноситься до аудиторії не в повному, а в частковому вигляді [4].

Четверта ознака творів масової музики проявляється в їх комерційному характері, спрямованості інтересів авторів на отримання прибутку, що дозволило у минулому столітті з'явитися поняттю «індустрія культури». Це поняття використовують Т. Адорно та М. Хоркхаймер у роботі «Діалектика просвіти» (1944 р.), маючи на увазі популярну музичну культуру в умовах капіталізму та буржуазного суспільства. Так, Т. Адорно досліджує соціальні механізми виробництва, розповсюдження, вибору та дії продукції масової культури. Автор пише про переваги її «товарного характеру над будь-яким естетичним значенням», і це «соціально надає механізмам розповсюдження майже ту саму вагу, як і самому товару, що розповсюджується» [2, с. 150-151]. Т. Адорно вказує на роль засобів масової інформації, особливо реклами (від англ. plugging – нав'язування, вбивання в голову, рекламування), у розповсюдженні розважальної музики, висловлює свої думки про установи на зразок хіт-парадів, своєрідних бірж легкої музики [3].

У сучасній Україні явище шоу-бізнесу становить механізм із «виробництва» «зірок» естради на численних «фабриках зірок», проведення масово-видовищних вистав, тих культурних заходів, метою створення яких стає отримання прибутку, а не естетичні та художні завдання, той результат впливу «прекрасного» – творів мистецтва, елітарної культури – на публіку, що визначався Аристотелем поняттям «катарсис» – «очищення душі».

Комерційний характер сучасної масової культури дослідник З. Бауман відображує поняттям «індустрія розваг». У межах своєї концепції щодо втрати влади інтелектуалами автор вказує, що «нові управителі» – видавництва, художні галереї, фірми звукозапису, керівники засобів масової інформації – змінили минулих гіпотетичних володарів – філософів, літературознавців, музикознавців, спеціалістів із естетики, які були обвинувачами та критиками певного стану культури. Головними аргументами критики стало те, що, по-перше, на зміну різноманітності культурних традицій прийшов «єдиний, «усереднений», уніфікований стандарт», по-друге, що відбувається витіснення «народної» культури якоюсь іншою – «масовою», виробленою на конвеєрі [5].

Наступну характеристику масової музики становить парадоксальний факт – популярність та успіх у публіки таких прикладів, які не відповідають критерію художньої цінності та вимогам щодо глибини змісту та досконалої майстерності їх творців. Як правило, художня критика пояснює явище популярності неякісних музичних творів поганим естетичним смаком слухачів, низьким рівнем його розвитку. Проте деякі дослідники формулюють гіпотезу щодо недостатності пояснення причин популярності творів масової культури не лише поганим смаком публіки.

Так, Н. Зорка пропонує гіпотезу відносно причин успіху творів масової культури, що відбувається через збіг «параметрів масового успіху та класичних формул, які визначають естетику фольклору» [6, с. 130]. Автор вивчає твори кіномистецтва та звертається до методики аналізу фольклорного жанру – казки, що була розроблена в працях В. Проппа. Автор припускає, що в основі сприйняття творів масового мистецтва у жанрі кіно – пригод, психологічної драми (любовних історій) – є масовий смак. Н. Зорка вважає, що масовий смак – це основа, мовби первинний смак, смак у «згорнутому» вигляді,

притаманний людині будь-якого рівня розвитку. Для масового смаку характерна прихильність до лубочного типу видовища, до дії, а не до розповідного, описового сюжету [7].

Як ми вже зазначали, в галузі масової музики найбільш розповсюдженим упродовж останніх 15-20 років став жанр естрадної пісні. У статті цей жанр дістає найменування масової естрадної пісні. Для масових естрадних пісень є показовою простота змісту та доступність музично-поетичної мови (на відміну від більш складної джазової або рок-музики); створюючи масові естрадні пісні, автори слідує певному зразку, виконують вимоги жанрового стандарту.

Для характеристики особливостей популярних пісень (шлягерів) Адорно вводить поняття неправдивої індивідуальності [3, с. 35], яке виявляє подвійний характер пісень-шлягерів: їх стандартність (тобто обов'язкове дотримання пісенного трафарету) та одночасно індивідуальність (сутісну відмінність від інших). Обидві умови створення пісень, схожих одна на одну і в той же час таких, що чимось їх виділяє на фоні загальної маси, стають необхідними для досягнення комерційного успіху та забезпечення популярності у публіки. Дослідник Т. Чередніченко до характеристик популярної музики також, як і Адорно, відносить якість «усредненности» (рос. – Л.Н.) і пошук оригінальності [8]. В нашому дослідженні створення авторами масових естрадних пісень, що характеризуються «впізнанністю» творчого почерку їх авторів, визначається поняттям авторського стилю.

Авторський стиль, як правило, формується в просторі творчих «проб і помилок», оскільки автор у разі удачі, що проявляється в успіху у публіки, в наступних дослідах прагнучим повторити досягнення, секрет якого полягає у використанні якогось знайденого прийому. Підтвердженням цього є такі приклади. Пісенна творчість композитора Ігоря Крутого має таку характеристику та особливість авторського стилю, як мелодизм, тобто професійне вміння, що рідко зустрічається, створювати красиві мелодії. Сприйняття пісень Ігоря Крутого викликає гедоністичні почуття – насолоду прекрасними мелодіями, не зачіпаючи більш глибокі емоційно-чуттєві сфери. Однак композитор таких завдань і не ставить. Автор створює музичні твори за законами масового пісенного жанру, відтворюючи в піснях «сурогати почуттів», а не саме почуття. Інший приклад. Пісенна тематики музичної групи «Гості з майбутнього» відтворює фантастичний, навіть космічний, світ образів, пов'язаний із напрямком творчості групи (остання має таку ж назву, як і відомий науково-фантастичний твір). У текстах автори використовують незвичайні поєднання слів, а в мелодіях – дивні звукові «ходи», які привертають до себе увагу слухачів. Ще один приклад. Поп-«зірка» співак Вітас створив свій «зірковий» статус на естраді, завдячуючи незвичайній зовнішності, знайденому сценічному образу – іміджу чи то інопланетянина, чи то Іхтіандра – фантастичної істоти, а також манері співу фальцетом (високий дитячий голос), пов'язаної зі способом подачі звука, тембр якого нерідко імітують музичні виконавці у галузі масової культури (наприклад, Володимир Пресняков, музична група «Бі Джиз»).

Вказані характеристики та особливості масової музики в ситуації інформаційного суспільства є контекстом, що позначається на формуванні музичних уподобань молоді, студентів. Так, проведені соціологічні дослідження серед студентів Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля з проблеми вивчення музичних уподобань показали їх різну зорієнтованість на класичну, масову та народну музику. За результатами дослідження, проведеного за допомогою методу анкетованого опитування (усього опитано 481 респондента в трьох дослідженнях), були отримані такі дані. На питання анкети побудувати музично-жанрову ієрархію та проранжувати запропоновані напрямки музики, серед яких були вказані рок, джаз, реп, самодіяльна (бардівська пісня), шансон, фольклор, класика, було визначено, що на першому місці в усіх опитуваннях є естрада, естрадна пісня: у першому, пілотажному дослідженні його

поставили на перше місце 86%, у другому та третьому – відповідно 66% і 68% респондентів. Виявлений у ході анкетованого опитування факт вибору студентами естрадного жанру (масової естрадної пісні) як пріоритетний музичний напрямок є ознакою явища масової культури в ситуації інформаційного суспільства. На другій позиції в рейтингу музичних напрямків виявився жанр рок-музики в першому та третьому дослідженнях (відповідно 36% і 59%) та класична музика – у другому (51%). Значний інтерес опитаних студентів до напрямку рок-музики показує високий рівень її популярності серед молоді, виявляє стійкість музичних уподобань та інтересів молоді, характеризує продовження традиції щодо вибору рок-музики молоддю ще з 60-х років ХХ століття – епохи студентських революцій. Вибір класичної музики як одного з улюблених музичних напрямків (у другому дослідженні серед трьох пріоритетних музичних стилів кожний другий респондент назвав класичне музичне мистецтво) став несподіваним і пояснюється, певно, явищем «правильної відповіді». Останнє зустрічається в дослідженнях у тих випадках, коли опитувані обирають соціально схвалювані варіанти відповідей, тобто в нашому дослідженні це класична музика. Як відомо за даними багатьох досліджень різних авторів, дійсними шанувальниками класики стають від 3 до 7% респондентів. Розподіл відповідей опитуваних щодо інших напрямків музики – джазу, репу, шансону, самодіяльної (бардівської) пісні, фольклору – показує нестійкість уподобань опитуваних студентів. Так, у трьох опитуваннях ці музичні напрямки відрізняються різними рангами та знаходяться на місцях, починаючи від третьої і закінчуючи дев'ятою позицією. Наприклад, народна музична творчість, фольклор займає останні місця та охоплює 4% респондентів у першому, пілотажному опитуванні, 2% – у другому та 7% – у третьому. Такі дані можна пояснити відсутністю потреби у слуханні сільських народних пісень в умовах міського середовища.

Висновки. Функціонування та розвиток музичної культури в інформаційному суспільстві визначається переважанням творів масової музики, які, внаслідок розповсюженості та впливу на масового слухача, характеризують феномен масової культури. Поширеність творів масової культури зумовлена її характеристиками: простотою та доступністю форми та змісту, стандартністю та «впізнанністю» зразків масової музичної продукції, тиражуванням прикладів масової музики, особливостями авторського стилю. Найбільш розповсюджений різновид масової музики – естрадна пісня, що поєднує в собі всі характеристики масової культури. В ситуації інформаційного суспільства саме масова музика є основним видом музичного мистецтва, в контексті якого розвиваються музичні вподобання студентської молоді. Музичні вподобання студентів зорієнтовані на різні масові музичні жанри, в першу чергу на масову естрадну пісню.

Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є вивчення феномену масової культури в її проекції на музику, як у плані його практичного розгляду – проведенні опитувань та залученні інших інструментів аналізу, так і з боку теоретичних узагальнень, що допоможе розкрити деякі нові характеристики та ознаки масової культури з естетичного боку музики, дослідити музичні смаки та вподобання молоді, студентів, які розвиваються в її контексті.

Список літератури / References:

1. Конен В.Д. Третий пласт. Новые массовые жанры в музыке ХХ века / В.Д. Конен. – М.: Музыка, 1994. – 160 с.
Konen, V.D. (1994), *Tretiy plast. Novye massovye zhanry v muzyke XX veka* [The Third layer. New mass genres in music XX age], Muzyka, Moscow, Russia.
2. Хоркхаймер М. Культуриндустрия. Просвещение как обман масс / М. Хоркхаймер, Т. Адорно // Диалектика просвещения. Философские фрагменты. – М.: Медиум, СПб.: Ювента, 1997. – 312 с.

- Horkhaymer, M. and Adorno, T. (1997), "Culture industry. Enlightenment as defrauding the masses", *Dialektika prosveshcheniia. Filosofskiye fragmenty*.
3. Адорно Т. Легкая музыка / Т. Адорно // Избранное: социология музыки. – М., СПб.: Университет. книга, 1998. – 445 с.
Adorno, T. (1988), "Light music", *Izbrannoye: sociologiya muzyki*.
 4. Беньямин В. Произведение искусства в эпоху его технической воспроизводимости / В. Беньямин. – М.: Медиум, 1996. – 239 с.
Beniamin, V. (1996), *Proizvedeniye iskusstva v epokhu yego tekhnicheskoy vosproizvodimosti* [Work of art in epoch its technical reproduction], Medium, Moscow, Russia.
 5. Бауман З. Законодатели и толкователи: культура как идеология интеллектуалов [Электронный ресурс] // Неприкосновенный запас. – 2003. – № 1 (27). – Режим доступа: <<http://magazines.russ.ru/nz/2003/1/baum.html>>.
Bauman, Z. (2003), "Lawmakers and interpreters: culture as ideology intellectuals", *Nepri-kosnovennyu zapas*, no. 1 (27), available at: <http://magazines.russ.ru/nz/2003/1/baum.html/>.
 6. Зоркая Н.М. На рубеже столетий (у истоков массового искусства России 1900-1910 годов) / Н.М. Зоркая. – М.: Наука, 1976. – 304 с.
Zorkaia, N.M. (1976), *Na rubezhe stoletiy (u istokov massovogo iskusstva Rossii 1900-1910 godov)* [On border century (beside headwaters mass art to Russia 1900-1910)], Nauka, Moscow, Russia.
 7. Зоркая Н.М. Уникальное и тиражированное / Н.М. Зоркая. – М.: Искусство, 1981. – 167 с.
Zorkaia, N.M. (1981), *Unikalnoye i tirazhirovannoye* [Unique and circulated], Iskusstvo, Moscow, Russia.
 8. Чередниченко Т.В. Тенденции современной западной музыкальной эстетики. К анализу методологических парадоксов науки о музыке: монография / Т.В. Чередниченко. – М.: Музыка, 1989. – 222 с.
Cherednichenko, T.V. (1989), *Tendencii sovremennoy zapadnoy muzykalnoy estetiki. K analizu metodologicheskikh paradoksov nauki o muzyke* [The Trends of the modern west music aesthetics. To analysis methodological paradox sciences about music], Muzyka, Moscow, Russia.
 9. Ортега-и-Гассет Х. Восстание масс / Х. Ортега-и-Гассет; пер. с исп. – М.: Изд-во АСТ, 2002. – 509 с.; Гвардини Р. Конец нового времени / Р. Гвардини // Вопросы философии. – 1990. – № 4. – С. 127-143; Маркузе Г. Эрос и цивилизация. Одномерный человек: исследование идеологии развитого индустриального общества / Г. Маркузе; пер. с англ., прим. А.А. Юдина; сост., предисл. В.Ю. Кузнецова. – М.: АСТ, 2002. – 526 с.
Ortega-i-Gasset, H. (2002), *Vosstaniye mass* [Uprising the masses], Translated from Spanish, Izdatelstvo AST, Moscow, Russia; Gvardini, R. (1990), "End of new time", *Voprosy filosofii*, no. 4, pp. 127-143; Markuze, G. (2002), *Eros i syvilizaciia. Odnomernyy che-lovek: issledovaniye ideologii razvitogo industrialnogo obshchestva* [Eros and civilization. Univariate person: study to ideologies developed industrial society], Translated from engl., Izdatelstvo AST, Moscow, Russia.
 10. Сохор А.Н. О массовой музыке / А.Н. Сохор // Вопросы социологии и эстетики музыки: сб. ст. Ч. 1. – Л.: Совет. композитор, Ленинград. отд-ние, 1980. – С. 234-264.
Sohor, A.N. (1980), "About mass music", *Voprosy sociologii i estetiki muzyki. Part 1*, Sovetskiy kompozitor, Leningrad department, L., USSR.

Цель. Рассмотреть музыкальные предпочтения студентов, которые формируются в контексте массовой культуры, выявить иерархию музыкальных жанров, выбранных студентами.

Методика. Рассмотрены особенности современной массовой культуры в аспекте музыки. Осуществлена операционализация понятий, с помощью которых проведен анализ характеристик массовой музыки на примере выбранных музыкальных образцов. Проанализированы результаты анкетированного опроса в отношении музыкально-жанровых предпочтений студентов луганских вузов.

Результаты. Признаки массовой музыки являются отражением общих характеристик массовой культуры. Среди наиболее важных из них есть возрастание возможностей вследствие изменения условий создания, распространения и восприятия произведений музыкального искусства. Популярность примеров массовой музыки обуславливается ее признаками, среди которых выделяются доступность и простота, стандартизированность и трафаретность, функционирование в форме копий музыкальных записей. В процессе функционирования массовой культуры ее коммерциализация в отношении направленности на получение прибыли в процессе функционирования массовой музыки приводит к явлению «индустрии культуры», музыкального шоу-бизнеса в Украине, как способа производства и распространения продукции массовой культуры в ее музыкальном «сегменте». Парадоксальность явления успеха у публики произведений массовой музыки, образцы которой не отвечают критериям качества и высокого художественного уровня, объясняется следованием фольклорным образцам, в частности структуре сказки.

Научная новизна. Показаны действительные музыкальные предпочтения студентов, которые во многом обуславливаются современной массовой культурой.

Практическая значимость. Практическая значимость исследования состоит в использовании методики анализа примеров массовой музыки в рамках различных дисциплин, возможности использования понятий, предложенных в статье, и полученных результатов анкетированного опроса в процессе преподавания таких вузовских курсов, как музыкальная эстетика, массовая музыкальная культура и др.

Ключевые слова: массовая культура, музыкальные предпочтения, массовая музыка, эстрадная песня, авторский стиль, студенты.

Objective. Review students musical preferences, formed at the contest of mass culture, reveal the hierarchy of musical genres, selected by the students.

Methods. This article reveals the peculiarities of modern mass culture from musical point of view. It structures the notions used to analyze mass music characteristics on the examples of selected musical samples. This article analyzes the results of surveys concerning musical genre preferences of Lugansk students.

Results. Characteristics and signs of mass music reflect mass culture general characteristics. The increase of information access availability due to the changes of the conditions for the creation, spread and perception of musical creations is the most important characteristics. The spread of the examples of mass music is stipulated by its signs, the most important of which are simplicity and availability, standardizeness and sampling, functioning in form of copies, musical records. The process of mass music functioning and its commercialization aimed at profit gaining causes the appearance of culture industry, musical show business in Ukraine as the way of production and spread of mass culture products in musical segment. The paradox of phenomena of public success of mass music products the samples of which do not correspond to the quality and artistic level standards is being explained by the observation of folklore samples i.e. tale structure.

Scientific novelty. This article shows real musical preferences of students justified by mass culture.

Practical value. The practical value of the research lies at the usage of methods of analysis of mass musical samples in frames of various disciplines, the possibility to use the notions, offered by this article and obtained results of surveys conducted during the teaching of the following subjects: musical aesthetic, mass musical culture and others.

Key words: mass culture, musical preferences, mass music, author style, students.

Рекомендовано до публікації д-ром філос. наук,
проф. Нікітіним Л.М. Дата надходження рукопису 31.01.2013 р.